

واریاسیون‌های طبیعی کمپلکس لیگامان گلنوهومرال در جمعیت ایرانی

چکیده

زمینه و هدف: اگرچه کمپلکس لیگامان گلنوهومرال در دهه‌های گذشته توصیف شده است ولی واریاسیون‌های آناتومیک که دانستن آن برای افتراق آناتومی طبیعی از پاتولوژی است، در جامعه ایرانی ارزیابی نشده است. این مطالعه با هدف ارزیابی شیوه و مشخصات مورفولوژیک واریاسیون‌های طبیعی کمپلکس لیگامان گلنوهومرال در جامعه ایرانی انجام گرفته است.

روش کار: در این مطالعه ۱۰۵ شانه کاداور ارزیابی، نمای آرتروسکوپیک لیگامان فوکانی گلنوهومرال، لیگامان میانی گلنوهومرال و لیگامان تحتانی گلنوهومرال جمع آوری و محل این لیگامانها بر اساس ساعت ثبت شده است. میزان تکامل در تشکیل لیگامانهای میانی و تحتانی وجود MGHL طنابی، کمپلکس بوفورد و فورامن ساب لابرال نیز بررسی و درج شده است. مطالعه مشاهده ای مقطعی بوده و برای تحلیل نتایج آن از تست‌های آماری توصیفی استفاده شده است.

یافته‌ها: لیگامان گلنوهومرال فوکانی و گلنوهومرال میانی در ۹۳ مورد (۹۵٪) دیده شد و ۱۰۰ مورد (۸۷٪) در لیگامان گلنوهومرال تحتانی (IGHL) در تمامی موارد (۱۰۵ مورد) دیده شد. در بررسی منشا لیگامانها و محل چسبیدن آنها بر روی قدم گلتوئید با توجه به صفحه ساعت، MGHL در ۷۷٪ موارد در ساعت ۱ و ۲۳٪ در ساعت ۲ قرار داشت. منشاء آن در محدوده ای بین ساعت ۲ و ۴ قرار داشته و در ۷۷ مورد (۶۳٪) منشاء آن از محل ساعت ۲ گرفته شده، در ۲۳ مورد (۱۴٪) از ساعت ۳ و در ۵ مورد (۴٪) از ساعت ۴ نشأت گرفته بود. لیگامانهای گلنوهومرال میانی (MGHL) و گلنوهومرال تحتانی (IGHL) به ترتیب در ۱۵٪ و ۱۷٪ موارد بسیار ضعیف تشکیل شده بودند و هیچ موردی از MGHL طنابی، کمپلکس بوفورد و فورامن ساب لابرال وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: این مطالعه اطلاعات مفیدی درباره واریاسیون‌های آناتومیک کمپلکس لیگامان گلنوهومرال بدست داده و مطالعات بعدی با هدف ارزیابی وجود MGHL طنابی، کمپلکس بوفورد و فورامن ساب لابرال در یک جمعیت بزرگتر توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: ۱- کمپلکس لیگامان گلنوهومرال   ۲- واریاسیون‌های آناتومیک   ۳- تشکیل لیگامان ضعیف   ۴- تشکیل لیگامان قوی

*دکتر علی ترکمان I

دکتر ابوالفضل خسروی II

دکتر بشیر نازپرورد III

دکتر احسان اکبریان IV

دکتر مهدی زنگی V

تاریخ دریافت: ۸۷/۱۰/۲۲، تاریخ پذیرش: ۸۸/۵/۱۳

مقدمه

شانه، اطلاعات آناتومی در مورد شانه ضروری است تا واریاسیون‌های طبیعی کمپلکس قدامی گلنوهومرال با یافته‌های پاتولوژیک اشتباه گرفته نشود. اجزای کمپلکس قدامی گلنوهومرال (GHLC) شامل لیگامان گلنوهومرال فوکانی (SGHL)، لیگامان گلنوهومرال میانی (MGHL)، باند قدامی لیگامان گلنوهومرال تحتانی (AIGHL) و لابروم قدامی می‌باشد. محل اتصال

کپسول مفصل گلنوهومرال به طور طبیعی، کپسولی نسبتاً بزرگ می‌باشد که اجازه حرکت آزاد و کامل شانه را می‌دهد. مفصل شانه با توجه به ساختار خاص خود، اجازه رها بودن کپسول و لیگامان‌ها را در دامنه حرکت می‌دهد و اثر ثبات دهنده خود را وقتی مفصل به آستانه محدوده دامنه حرکت خود تحت کشش می‌رسد، بروز می‌دهد. برای تشخیص و درمان مناسب آرتروسکوپیک

این مقاله خلاصه‌ای است از طرح تحقیقاتی دکتر ابوالفضل خسروی تحت عنوان واریاسیون‌های طبیعی کمپلکس لیگامان گلنوهومرال در جمعیت ایرانی به کد پروژه ۶۲۲ که با حمایت دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال ۲۰۰۸ انجام شده است.

- (I) استادیار ارتقیبی، گروه ارتقیبی بیمارستان فیروزگر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران (* مولف مسؤول)
(II) استادیار ارتقیبی، گروه ارتقیبی بیمارستان حضرت رسول اکرم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران
(III) استادیار پزشکی قانونی، گروه پزشکی قانونی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران
(IV) پزشک عمومی